

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . . 3 р. ав.
на місяць . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . . 20 рублів
або 40 франків
на пів року . . . 10 рублів
або 20 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-й пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 5 ул. Ліндого. — Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пассажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Москвофільські крутіства і баламутства.

(Дальше).

II.

Під кінець XVIII. століття під впливом західно-європейських ідей свободи і народности, та й під впливом таких подій, як визволене Сербії спід турецького ярма і т. д. проявили ся відродини славянських народностей. З иньшими славянськими народностями розбудила ся до нового життя також українсько-руска народність, а сї відродини нашої народности виявили ся передовсім на літературній ниві, раніше на Україні з появою Енеїди Котляревського (1798), пізнійше в Галичині з появою Дністрової Русалки М. Шашкевича (1837), а на останку на Буковині з виступленем Федьковича (1862). Поява на славянській видівні українсько-рускої народности, яку вже дехто уважав неіснуючою, а що найменше завмерлою, викликала всілякі толки іменно поміж двома сусідніми народами Поляками і Москалями, з котрих кожний бажав для себе засимілювати Русинів. За далеко завелоб се нас, як би ми хотіли переказувати цілу історію сих обосторонних змагань, як і змаганя українсько-рускої народности до самостійного культурного розвитку. Се подали не тільки вже рускі історики українсько-рускої літератури, а нині вже знамениті московські учені, як Петров Пипін і ин. нишуть історію українсько-рускої літератури, а між Поляками хіба який крайній невіжа ще мріє про те, що наша мова є лише нарічем польської. Українсько-руска література і народність є нині фактом признаним не лише теоретично наукою, але і практично рішенням питанням силою самого розвитку письменства і культурного побуту. Так як ніхто не посьміє заперечувати існуванє сонця і доказувати, що се місяць а не сонце,

хіба сліпий, що нічого не бачить, або засліплений, що не хоче бачити, так ніхто з пересічно освічених людей не буде сумнівати ся про існуванє українсько-рускої літератури і народности яко окремішної і самостійної посеред иньших славянських.

Нині ще хіба кліка Победоносцева, що мріє про обрусеніє всіх Славян, та її платні помагачі, наші москвофільські агенти в Австрії, сьміють навпаки здоровому розумови, навпаки певним і наглядним подіям і навпаки науці — торочити такі теревені, які попадають ся в їх часописах, брошурах а навіть нібито наукових виданях. Всі такі їх писаня основані на крутістві і наміряють лише обаламутити не зовсім сьвідомо суспільність, що не розбираючи сего критично і не читаючи нічого більше окрім москвофільських видань, звикла jurare in verba magistri! До того роду брошур належить і брошура О. А. Мончаловского «Литературное и политическое украинифильство». Автор її послугує ся давно вже заржавілим оружєм Гаворского, Гагоцкого, Каткова і иньших, що мали в 60-их роках цілий арсенал зброї, викованої для побороуваня українського «сепаратизму», себ то змаганя України до самостійного національного і культурного розвитку. О. А. Мончаловский в своїй брошурі бживає всюди анахронічного вже терміну «украинифильство», а розуміє під тим змаганя Русинів в Австрії і Росії до національного і культурного розвитку, називає сим терміном українсько-руску народну ідею. «Выходя изъ единственно разумной точки зрѣнія, что литературный языкъ долженъ быть одинъ для велико-мало- и бѣлоруссовъ», О. А. Мончаловский так ласкавий разом з відомим ренеґатом В. С. Драгомірецким, що признають «значеніе областныхъ нарѣчій» (отже до таких зачисляють і нашу мову), але лише «въ настоящее время въ Галичинѣ для до-

машняго обихода!» Русинів-народовців, що змагають до самостійного розвитку українсько-рускої літератури і народности, називає він «политическою сектою», котра «каплею по капли отравляетъ несвѣдущихъ ложью», а украинифильство (значить наша народна ідея і все, що з нею лучить ся) є по єго думці «несчастье галицко-русской интеллигенции, несчастье русскаго населения Австрии, несчастье всего русскаго народа». Змаганям Русинів-народовців противставити він змаганя «русской национально-исторической партии (так називає він москвофільський кагал) яко движеніе русское и единоспасительное». Змаганям народовців до розвитку окремішної і самостійної українсько-рускої літератури і народности підсуває він лише політичні тенденції і всі ті змаганя називає «тенденціознымъ произведеніемъ», що «носить въ самой основѣ ложь». Отак висловлює ся зовсім прилюдно член редакції «Галичанина» примиреного і сконсолідованого з «Дѣломъ», так говорить союзник п. Нагірного при виборах до ради мійської Львова, такий прилюдний засуд на Русинів-народовців висказав один з тих видатнійших проводирів львівської москвофільської агенції, споміж котрої для переведеня консолідації запрошено яко «мужа довірія» О. А. Маркова на довірочні збори — для переведеня консолідації, що мала по думці її батька, скріпити Русь в боротьбі за її народні права, за її існуванє, за її свободний розвиток.

В дальших статях викажемо фактами, як О. А. Мончаловский воює бевличною брехнею та яка там всюди проявляє ся іґноранція.

(Далі буде).

6

ЕЛІЗА ОРЖЕШКОВА.

Недосьпівана пісня.

(Дальше.)

Клярі немов би що тьохнуло в груди, але так добре запанувала над собою, що навіть віка їй не затремтіли. А Павліна тріпала далі:

— Бо то князь Оскар приїхав в сих днях та привіз з собою секретаря, що зоветь ся Юліан Пшиемский, є в великих ласках у князя, у Перковських був кілька разів за орудками, цілком природно мусів поговорити про різні річи з завідателем палати. Тож вони запросили його на вчерашній вечір, та коли так між нами сказати, то давали сей вечір тому, аби княжого секретаря запросити та прийняти. Аж тут взяв та не прийшов. Шкода, бо я хотіла дуже побачити того пана Пшиемского! Молодий мабуть, брунет, моторний та дужа веселий.

— Брунет!.. — повторила Кляра.

Але Павлінка квапила ся, та виговоривши що мала найважйшого, працала її. І знова обіймала та цілувала.

— Шкода міні тебе, моя дорога душко, що

все так сидиш дома... До побаченя, до побаченя! Біжу на обід, а відтак на прохід.

Коли Кляра входила до хати, повтаряла собі в думці: Брунет! і сьміяла ся.

Ані раз не брунет, лише темний блондин. І не дужа веселий, а противно троха сумний. Павлінка, як все тріпає про все, що знає та чого і не знає. Хтось сказав так, що брунет, дужа веселий, а вона так і повтаряє.

Здасть ся паньство Перковскі запросили його на прохід в гуртку за місяч так як вчєра на вечір і він здасть ся буде їм товаришувати. Бо хтож би не хотів піти за місто, до лісу?... Як їм буде приємно та весело! Хотіла би бути там в лісі з сим товариством; так хотіла би, що аж обома ліктями оперла ся о стару комодку та притисла руки до очий, що наповнили ся сльзьми. По двох хвилях такого стояня з ліктями на комодці та лицем в долонях побачила батька, що входив з вулиці до городу та вибігла йому на стрічу.

Минув день та і вечір вже кінчив ся. В хатчині між фасолею вже навіть скінчив ся, бо у малих її вікнах погасло сьвітло, лише у кімнатці Кляри горіло.

Вона шила іще, але по десятій годині лишила роботу на столі наміряючи ся повернути вборві до неї та вибігла на ганок.

Викликали її з кімнати тихі шепоти фасолі, порушаної легким вітром і зорі, що сьвітили проти неї за вікном.

Ганок мав кілька подірвлених та колихаючих ся зі старости ступенів.

Сіла на одному із них, долоню підперла лице та вдивила ся в гарний тихий вечір. Було тут дужа тихо. Ніхто вже не переїздив тепер вулицею, що вела за парканом. Від середмістя доходив далекий однастайний та здавлений шум. Великі дерева в княжому городі часом шуміли, часом замовкали та стояли в сумерку як чорна стіна. Небо в серні було повне зьвізд, із за яких темрява ночі скидала ся на вечірній сумерк, що позваляє пізнавати зариси доволі від далеких предметів.

Кляра розпізнавала свою улюблену альтанку, проріз в великій алеї та в далекій перспективі, що була отворена сим прорізом, стіну палати також так як і стіна дерев чорну в сумерку. Але на її чорному тлі, яснів ряд сьвітла, що видавали ся Клярі зразу зьвіздами, зоріючими за деревами. Та гнет пізнала, що були сесе освітлені вікна. Ряд палатних вікон, довгих та вузких на горішньому поверсі був освітлений.

Від коли Кляра замешкала в сусідстві па-

Відозва.

Товариші!

Девятнадцате столітє минає, се столітє, що двигнуло людського духа до недосяглих досі вершин, що пхнуло знанє людске сильно наперед. Столітє се принесло свободу думки та слова, зрівняло поодинокі нації зі собою, признало майже всім мовам європейским та націям право горожанства. Але право се істнує для деяких, мов лише на папері ще й до тепер на сором всім тим, що бачуть свою силу в негованю і насилуваню прав сусіда. Така судьба давить в першій мірі руско-українську мову, якою володіє двайцятьпять мільоновий нарід. Там царский кнут, тут славетна система «krajowego gządu» старає ся всіма силами спинити природний розвій українсько-рускої народности. Там українська мова витиснена зі всіх урядів, висших та середних шкіл, зіпхена до ряду локального наріччя; тут признано єї вправді право горожанства, але в практиці всякі закони заноручаючі єї рівні права з другими мовами далеко ще не виконують ся. Коли другі народи, чисельно менші, що зістають під кормигою конституційної Австрії, осягли то що для розвитку кожної мови і піднесеня значіння цілої нації конечно потрібне, висші та середні школи розмірно до числа населеня, ми Русини на звиш три мільони душ маємо мікроскопійне число середних шкіл і анї одной висшої школи. Всякі стараня Русинів в сьому напрямі розбивали ся о шовінізм та ігнорацию пануючих сфер, що уважають сповненє жадань Русинів, жадань опертих на основних законах державних за укороченє їх привілеїв, іже єдиное набутих, за якісь бунт, за стремліне до анархізму.

Час би був уже вилічити наших непроше-них опікунів з їх засліпленя, яке їм не позволяє призадумати ся, що унослідженє нашої мови по всіх державних та автономічних інституціях повинно уже раз перестати, а руско-українська мова повинна вже раз осягнути ту рівноправність, яка їм належить ся по закону, а якої в дійсности не мала від початку конституційної ери.

Лише та нація може осягнути висший степен ь культури, яка розвиваєть ся на питомому ґрунті образує молоде поколіне в рідній мові. Тому ми Русини-Українці мусимо різко домагати ся, щоби ми за жертви майна і крови складані для держави мали те, що повинні мати: середні і висші школи в числі відповідаючим русько-українському населеню. Заходи наших політичних та просвітних Товариств, як також поодиноких осіб, щоби введнати приступ руско-українській мові до шкіл середних та висших осягнули невзначні результати з причин висше наведених.

лати діяло ся сесе в перве. Не дивувала ся, бо знала що тепер мешкає в ній властитель.

Цікава вона лише чи князь находить ся за тими освітленими вікнами, та чи також і його секретар. А вжеж вони часто, або і все перебувають разом. Але пан Пшиємский може іще не вернув з сїєї прогульки в гуртку за місто, яку робили паньство Перковські. Може поледво тепер вертаєть ся товариство з ліса. Чогож мали ся квапити? Гарна погода тай вони бачить ся, веселі. Кілька годин ходили по лісі, де тепер такі великі папороті, де цвїте тепер як раз каліна...

Вже перед кількома хвилинами сперла лікті на колїнах та покляла лице на обох долонях. Тепер з лицем в долонях, думала про той замський ліс, де була кілька разів в житю. Його образ бачила дуже точно із малими навіть подробцими. Бачила добре зелені гущавини, під якими бігла крута стежочка, по обох боках стежочки тонкі берези з білою корою, лілієвий сивий мох, корчі папороті. Сею стежкою йде двое людей: Пан Пшиємский та Павлинка... Йдуть поруч себе та розмавляють разу-раз із собою... Він дивить ся на неї голубими очима, з під тої дивної морщини ти каже: «Вам не треба ніщо ні додавати, ні відбирати»...

Все те: ліс і тих двох, що йшли лісом, бачила так ясно під зажмуреними віками, як в білий день, але за те в її душі ставало темно...

Нараз почула аксамітний голос, що ділячи троха букви, заговорив зараз коло неї;

Але ми не опускаймо рук, не дивім ся байдужно на ті неудалі заходи, але заберім голос в тій так важній справі для цілого руско-українського народу. Відопрім ті безпідставні закиди наших противників, будьто би не було для кого заводити рускі школи, покажім, що ми здібні до культури, що не вдоволяємо ся леда якими дрібничками, але свідомі своєї сили хочемо станути на рівні з иньшими культурними народами і в рівній мірі причиняти ся до загального поступу.

Щоби дати вираз своїм бажаням, українська молодіж академічна скликує на день 13-го липня н. ст. 1899 до Львова віче Русинів академіків із всіх висших шкіл Долитавщини. На тім вічу будемо домагати ся утвореня руско-українського університету у Львові: Анї один Русин академік, що має в собі ще хоч дрібку рускості, для кого дорога честь і слава руско-українського народу, хто не спроневірив ся нашим народним ідеалам, не повинен відтягнути ся від того віча. Тільки одна недуга може оправдати неприємного, тут не може бути вимівки, бо справа так важна, що її легковажити не можна. Всі до одного повинні ми явити ся на вічу і показати свїтові, що є для кого основувати школи, бо лише числом зможемо уарґументувати наші жаданя.

Тому кличемо до Вас Товариші, прибувайте всі на віче, не зважайте на жадні перешкоди, бо обовязок зглядом вітчизни є перший зі всіх обовязків.

До малого побаченя на вічу.

У Львові 3. липя 1899.

За комітет:

Мисайло Галуцкський, Михайло Крушельницький,
студ. філь. студ. філь.

(Всі рускі часописи просимо сю відозву передрукувати).

Допись.

(З села Стільска коло Миколаєва).

Зелені свята сегорічні полишили в нас милу згадку, бо через 3 дні голосили нам слово боже О. Котович, Василявнн зі Львова. Цілий час народу було дуже много, а вже найбільше причинило ся до піднесеня торжества посвяченє 2 памятників в день св. Тройці, яко відпустовий, — а то піраміду з написю: «В пам'ять 50-літнього ювілея панованя Цісаря Франц Йосифа I. р. 1898 поставили бувші жовніри з села Стільска», — і хреста з написю: «Найяснійшій Пани Цісаревій Єлисаветі в день смерти 10. вересня 1898 року поставили бувші жовніри з села Стільска в вічну пам'ять». На торжество се прибув п. Невадомский ц. к. староста жидачівский, котрого привитали в ряди уставлені ордерами відзначені бувші жовніри в числі око-

ло 130 мужа військовим привітом, а по короткій бесіді начальника громади Олекси Дембицкого відсвїevano гимн цісарский. Староста промовив по руски і похвалив бувших жовнірів, а теперішних мешканців Стільска за вірність і привязанє для Єго Величества, заохочував до праці, любови між собою і другої народности краю, почім удав ся до церкви на Богослуженє. Посвяченя памятників довершив при участі 8 священників околичних о. К. Строцкий, декан роздільский.

При памятнику в честь Єго Величества цісаря, поставленім на горі недалеко церкви мав краснорічиву науку о. др. Юрик зі Львова. Представив заслуги пануючих з Дому Габсбургів, а особливо печаливість пануючого нам цісаря Франц Йосифа I. о добро для руского народу і загрів всіх присутних до вдячності і вірности для Єго Величества цісаря Франц Йосифа I. Єго Дому. По скінченю науки цілий похід удав ся до каплиці коло приходства — де посвячено хрест в пам'ять смерти Єї Вел. бл. н. цісареві і відсвїevano панахиду. — При пісні «вічная пам'ять», соткам народа стала слеза в оці за передвчасною стратою нашої любові, дорогої цісареві.

По скінченю торжества відбув ся обід у місцевого пароха о. Александра Юриза, на котрім господар вніє тоаст в честь Єго Величества цісаря Франц Йосифа I. в імени зібраного духовенства і бувших жовнірів а своїх парафіян на руки п. старости.

Ціле торжество зробило дуже миле вражінє так між народом нашим, як і між інтелігенцією околиці і повіту.

Ілля Венчак,
радний і писар громади.

З політичного поля.

Франція занята поворотом Драйфуса. Справоздавець La Presse подає такі подробности про сей поворот. Драйфуса висаджено на сушу в місцевости Квіберон. Корабель Сфаке станув оподалік берега, а Драйфуса привезено на малім судні. Коли судно причалило до берега, один з жандармів звернув в сю сторону ліхтарку. На переді судна стояв кадет в білій шапці. Він спитав офіцирів, стоячих на березі, кому має віддати увязненого? На се зголосив ся капітан жандармерії Гандон, але кадет замітив, що він уповажнений видати Драйфуса лише в руки шефа поліції. Тоді виступив наперед директор поліції Біре і підписавши рецєпіє відобрав Драйфуса, котрого жандарми сейчас провели до повозки, що тут стояла. Драйфус одягнений по цивільному в філцовім на лице глибоко насу-ненім капелюсі. Повозку окружили жандарми і провели до залізничного двірця. В чверть години

— Добрий вечір вам!

Не знати, що було в ній сильнійше: Зчудованє, чи радієть. Була би радше смерти надїяла ся, як почути в сій хвилі той голос та побачити того чоловіка. Він стояв перед нею з капелюхом в опущеній руці — на його лиці добачила мимо сумерку приязну та троха жартовливу усмішку.

— Я гуляв троха по городі, побачив вас на ганку і не міг оперти ся покусі сказати вам: «Добрий вечір». Гарний вечір, правда? В сій як раз хвилині став дуже гарний. Ви були такі задумані! Про що ви думали?

Зразу не чула, що він говорив, так сильно філювало її серце. Відтак не прийшла іще також на стілько до себе, аби могла йому відповісти.

Стояла на ступині ганку. Показала рукою на лавочку.

— Прону сідати...

— А може тут буде ліпше... під зорями...

Рукою із капелюхом вказав на небо та сів на ступін ганку, що сильно заколисає ся під ним. Вона сіла також троха далі. Вже запанувала над собою, набрала сміливости; тепер взяло в ній верх одно почуванє: велика радієть, яка і звучала в голосі, коли поспитала:

— Куди ви війшли до нашого городу?

— Прямо дорогою. Через ворітця у штахетах.

— Правда. Я не бачила ніколи, аби вони були відчинені, тому майже забула про них...

— Завіси та замок заржавіли та поледво відчинили ся. Про що ви думали?

Вроджена щирість та радієть, що росла раз-у-раз в її душі, підшпнули їй відповідь, яку зараз сказала весело:

— Я думала, що паньство вернули вже, або може десь вертають із прогульки за місто...

На його лиці змалювало ся зачудованє.

— Хто се: Паньство? — поспитав.

— Паньство Перковські та ви. Казала міні одна моя знакома, що паньство Перковські запросили вас на збірну прогульку. Мала вона бути дуже приємна... Але чому ви не були вчєра на вечерку у паньства Перковских? Дуже вас там вижидали.

Пшиємский доволі довго не відповідав, та коли став говорити, в його голосі звучав якийсь нето глум.

— Я не був анї на вечерку, анї на збірній прогульці паньства Перковских. Але позволєте, будемо говорити про щось иньше, богато приємнійше, чим... паньство Перковські. Дякую вам дуже за книжку яку ви міні позичили, але її іще не віддаю. Перечитаю цілу та віддам за кілька днів. Чудова поема! Я знав її, але з дебільшого лише. Дуже вдячний вам, що познакомив ся із вами блище. А тепер скажіть міні, як ви пережили цілу нинішню днину та чи не видаєть ся вона вам довга? Для мене була дуже довга. Що ви нині робили?

— Се, що роблю кожної днини. Нема про що розказувати...

рушив вже поїзд до Рен. Біля Драйфуса усадовився в купе І. класи капітан жандармерії Гандон. Пані Драйфусова відвідала свого чоловіка вже два рази. При першій стрічі Драйфус був дуже зворушений. За плачем не міг слова проговорити. Тепер вже успокоївся. Адвокати Драйфуса Деманж і Ляборі відвідали свого клієнта і вручили йому письмо для оборони(?). Сам Драйфус виглядає не зле. Речинець процесу ще не означений.

В Бельгії хвилюваний спокій. В суботу приймив король Леопольд посадників Брукселя, Антверпії, Генту і Леодіюму. Посадники просили о відкликанні виборчої реформи, інакше они не всилі ручити за спокій. Король заявив посадникам, що він рад би успокоїти край, але він мусять стояти на конституційнім становищу. Говорять, що кабінет увійде в переговори з опозицією і змодифікує виборчу реформу. На випадок, коли би переговори не повелись, король розв'яже парламент і відкличеся до краю. Демонстрації проти реформи продовжують ся, однак без проливу крові.

За те зашуміло в Іспанії. З Мадриду доносять під днем 3. липня о великих заворушеннях в Валенсії і Барцельоні, де військо стріляло. В Барцельоні ранено 30 осіб і кілька убито. Так само і в Валенсії. Тут жителі здвигли барикади і стріляли до війська.

З Риму доносять, що в суботу вечером влади увязнили соціального демократа і посла Коста в хвили, коли виходив з парламенту на Монте Читоріо. Коста має відсидіти 4-місячну в'язницю за правове переступство, dokonane ще в 1894 р. Опозиційні послы (65) видали в дозволу до народа, в котрій оправдують своє поведене в парламенті і кличуть варід до береження конституційних свобод.

З Гаї доносять, що на мировій конференції відкинено російський проєкт, аби всі держави через п'ять літ здержалися від споряджування нових гармат. Російський делегат хотів рахувати своє внесене додатком, що тим державам, які мають гармати гіршої системи, чим в других арміях, вільно змінити їх на ліпші. Але і сей додаток не підпер російського внесеня, а так само відкинено внесене президента комісії ген. Португалея, щоби при споряджуванню нових гармат, держави не користали з нових винаходів та удіпшень. Натомість прийнято всіма головами против одному англійському російське внесене: наказує ся уживати кулі, що розширюють ся, пукають, покритих сталевим каутурком лише в частини, або таких, які по вистрелі тратять свою форму в сей спосіб, що повстають острі кінці, розриваючи рану. Так само прийнято внесене, наказує кидати вибухаючі материяли з бальонів. Нарешті прийнято цілу зревідовану конвенцію бруксельську, що дотичить заказаних і

дозволеных убийчих зрядів. Що до мирових судів, дотична комісія згодила ся, як доносять, на утворене сталого бюро таких судів. Однак се бюро буде лише немов правниче, що має опрацьовувати материяли з обсягу міжнародного права, що слижили би за підставу для кожного полюбовного суду який би скликано у якім-небудь поодинокім випадку. Місцем перебуваня сеї комісії буде Берно швайцарске, а швайцарске правительство буде удержувати его, вести рахунки і предкладати державам для провіреня і поділу між себе. В кінці запевняють, що заповіджена перерва в нарадах мирової конференції не наступить, але коло половини липня конференція вже покінчить цілком свої наради.

Н О В И Н К И.

— **Свято Евхаристії** опровадили в неділю Русини міста Львова з всею святлостію. Богослужене, при хорощім співі хору питомців, відправив в церкві Успенській о. митрат Білецький в сослуженю митрата Туркевича, крилошанів Пакижа і Чапельского. В обході довкола ринку взяли участь всі парохіяльні братства з сотками хоругвів і з образами, несеними стрійно прибраними сестрицями. Місцевий полк виступив з музикою і давав салви. Перед бальдахіном поступали представителі п'ятох факультетів університету з ректором на чолі. Власть репрезентовав президент намістництва Лідль з совітником двору Мавтнером і др. Савчак в заступстві недужого краєвого маршалка. І другі декастерії вислали своїх відпоручників. Не було лише представителів ради міста Львова, котра то рада, як звісно, складаєсь лише з Поляків та — жидів.

— **В рускій віділовій школі львівській** (ул. Вірменська ч. 2., II поверх) відбуде ся дня 5-го с. м. в середу о год. 4-ій пополудни закінчене року шкільного.

— **Для рускої гімназії** мимо незвичайної спеки, яка від кількох днів панує у Львові, не існують мабуть приписи видані міністерством просвіти що до звільнованя молодіжки від науки і руска молодіж, котра не має навіть нагоди і місця в часі перестанків між поодинокими годинами відотхнута сьвіжим воздухом, мусять дусити ся в неможливій задусі до 1-ої, взглядно до 2-ої години пополудни. Чи педагогі рускої гімназії думають, що їх задачею є лише вложити приписану скількість науки в мозок руских хлопців, а про фізичний розвій повіреної їм молодіжки і її здоровле не треба вже дбати?

— **Рускі написи** повинні находити ся на всіх державних і автономічних будинках і урядах — таке домаганє ставлять зовсім справедливо рускі послы і руска сусільність. Навіть купецкі фірми жидівскі і польскі у великій частині числять ся з тими справедливими домаганями, що на рускій землі, посеред руского населеня рускій язык повинен мати рівноправність з польським. Але якже то сумно виглядає та рівноправність, коли поглянемо на вивіски деяких руских адвокатів, нотарів, лікарів, архітектів, інженерів і т. и., котрі дуже часто виступають яко крикливі

опозиційні патріоти рускі, а у себе не мають ані рускої вивіски, ані печатки! Зачинаймо, панове, зміну системи від себе! Сьогодні обмежаємо ся сею заміткою і просимо наші опозиційні дневники, щоби на основі «принципійальної політики» також в тім взгляді відозвали ся до згаданих панів, а по якімсь часі провіримо вивіски руских патріотів і подамо імена тих, що нехтують рускою мовою, до прилюдної відомости.

— **Лік на безсонність.** Якийсь американський лікар в Сан Франціско придумав два електричні апарати на усунене безсонности. Перший з них ось як зроблений: два малі трикутні зеркала, перед якими горить електричне світло, крутять ся швидко на своїх вісях в противні боки: один в правий, другий в лівий. Коли хорий на безсонність, дивить ся на них, западає в глибокий сон по 30—40 секундах. Другий приряд засилений також електрикою, приставлений до уха розводить лагідну електричну струю по тілі так, що хорий западає в спокійний сон.

— **Молодий рабівник.** Перед кількома днями арештовано в Тешині 14-літнього слюсарчука Вільгельма Йона, що убив 72-літню старовину Герндорф. Злочинець обсаджений в своїй хаті боронив ся розпучно великим зелізним друком, відтак вспів утечи та помчав в напрямі передміського ліса, причім грозив смертию кождому, що наближав ся до него. Утікаючи натрапив на косу, що лежала на полі, зранив ся на кіс та упав на землю. Тоді его зловлено. Він однак і тепер хотів утікати, але его намір ударемнено та відставлено его під ескортою до Дрезна, де его замкнуто в слідчій тюрмі. При ревізії в его хаті найдено богато золотих та срібних вартних річий, що походили, бачить ся, із крадіжки.

— **Найшов свій свого.** Якийсь Плісевич побачив у служниці Мартинець хустину з узиком, в котрім були гроші, кинув ся на неї, вирвав їй хустину та став утікати. Люди надбгли на її крик та зловили рабівника, гроші однак як показало ся опісля походили із крадіжки.

— **Виб'х Везувія.** В сих днях викинув Везувій з себе на Помпеї справжній дощ лави та каміня. Богато людей завдячує своє житє швидкій утечі.

— **Ц. к. Дирекция державних залізниць у Львові** оповіщує: Дня 30. червня с. р. передано до прилюдного ужитку залізницю долиною Віденки Майдлінг-Гауптштрассе. Головний уряд цловий з перестанками Маргаретенгіртель, Пільграмгассе, Кеттенбрікенгассе, Карльспляц і Штадтпарк. — Рівночасно з отворенем згаданої залізниці отвире ся застановлений рух особовий на шляху Майдлінг зел. полуд. Головний уряд цловий віденської залізниці сполучаючої (Wiener Verbindungsbahn) і шлях залізничий Кайзер-Еберсдорф-Лягергавс з перестанками Пратершпій, Донав-Квебангоф і Мілітершвімшүлє. — Дотеперішний перестанок Пратер-Лягергавс звинено а натовісно отворено перестанок Авштелюнштрассе. — Отворене шляху Віденсь дворець зел. захід. Гайлігенштадт відложено на пізніше так, що рух особовий відбуває ся тепер тільки на протсторі Віденсь дворець зел. зах. Кляйн Швехат-Кайзер-Еберсдорф Гайлігенштадт-Пратер Лягергавс.

— **Дрібні вісти.** Декавом на медичнім відділі львівського університету на р. 1899/900 вибрано д-ра Пруса. — Князь Валії приїде в серпни до Марієнбаду на ліченє. — В Загребі не затвердило правительство вибору професора Шенля на ректора тамошного університету. — «Жуєє», як читаємо в «Ruch-y Katolick-im» не перестане виходити. Найшло оно нового накладця в особі д. Ярошевского, та лишить ся під редакцією Пшибишевского. Згадана часопись догадує ся, що і Пшибишевский не приїде до Львова, доки д. Ярошевский не стратить охоти давати дальший наклад.

Телеграми.

Пешт, 3. липня. На нинішнім засіданю сойму прийдуть під обради предложєня в банкові і валютівій справі. Під конєць засіданя відповість Сель на деякі інтерпеляції, іменно на інтерпеляцію пос. Угрона в справі конференції в Газі.

Париж, 3. липня. На банкеті в честь Деруледа, сказав Деруле, що по его гадці Драйфус виноватий. Наколи би однак новий военний суд виправдав Драйфуса, то він (Деруле) покорить ся перед зрішенем суду.

Париж, 3. липня. Майор Каріє, що в новім процесі Драйфуса буде заступав правительсво яко комісар, відвідав вчєра Драйфуса. Новий процес проти Золі назначено на 11. липня. Корабель Сфакє причалив до пристані в Брєсті, а публичність з цікавістю оглядає его. Після оповіданя залого, здоровле Драйфуса знамените.

— Як раз ні; є дуже багато про що, і прошу вас, дуже прошу...

Засьміяла ся весело.

— Та чому-ж не мала би я розказати? Що-ж? Попрятала в хаті, зварила обід, випрала собі фартушок, полагодила орудки для знакомої... що-ж більше? Помагала братови учити ся лекції, наливала чай, шила...

Все те розказала свобідно, з видимою навить приємністю. Він поспитав:

— А не читали ви ніщо нині?

— Чому ні? Читала троха, коли батько снав іще, а Стасько умів вже лекцію. Франя наставляла нині самовар, а я троха читала. Книжки дістаю від одної пані, що була в пансіоні мовою учителькою...

— Ви були в пансіоні?

Відповіла, що мати її учителька учила її сама від дванадцятьох років житя. Відтак стала її посылати у пансіон, вона однак не могла його скінчити, бо по смерти матери її присутність дома була конєчна зі згляду на батька та дрібної іще тоді рідні. Перестала ходити у пансіон з великим жалєм, але тепер ніраз сього не жалує, бо побачила, що дома її конче треба: хорий батько та діти не можуть ніяк лишити ся без догляду...

— Так поважнійше! — усьміхнув ся Пшибишевский.

— Поважнійше! — засьміяла ся: — де

там! Знаю сама, що багато міні не достає... але роблю, що можу...

— Аби бути анґелом потіхи та помочи — докінчив тихо.

Сесі слова сплинули у її серце немов великі солодоці; перехилила голову та замовкла.

Але він з'умів зараз навязати перебіту розмову. Похилив ся троха до неї та поспитав:

— Хто-ж се такий сеся старовинка, що ви виходили з нею нині рано у місто.

— Відки ви знаєте?

— Я бачив з алеї, де сидів з книжкою в руках, та думав про вас.

Ся старовинка, се пані Дуткевичева, вдовица по ветеринари, тримала її неньку до хрєсту. Була се особа дуже чесна, добра та робила їм ріжні выгоди. Сесе справжня приятелька та добродійка, Помагала їм чираз у прикрих обставинах, тепер платить висовє за Стася.

— Так се маюча особа? — поспитав Пшибишевский.

— О, маюча! — із одушевленем притакнула Кляра; сама одна замешкує три кімнати, тримає служницю...

— Выгідне житє — замітив, та вона оповідала далі.

(Далі буде).

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Table with 4 columns: Poїзд, до Львова, Poїзд, зі Львова. It lists train numbers, departure/arrival times, and destinations like Чернівці, Іцкан, Галацу, Станиславова, Бухович, Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Сучави, Янова, Сколього, Тернополя, Бродів, Сокаля, Рави рускої, Хирова, Самбора, Сянока, Берліна, Мункача, Пешту, Калуша, Хирова, Сучави, Янова, Сколього, Тернополя, Бродів, Сокаля, Рави рускої, Кракова, Відня, Варшави, Пешту, Сучави, Янова, Сколього, Тернополя, Бродів, Сокаля, Рави рускої, Хирова, Самбора, Сянока, Берліна, Мункача, Пешту, Калуша, Хирова, Сучави, Янова, Сколього, Тернополя, Бродів, Сокаля, Рави рускої.

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різниця ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни Банку Гіпотечного папери цінні і МОНЕТИ по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

Рік заснованя 1892. ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕРЪ” перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впресв. Митроп. і Пресв. Еп. Ординариатам всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарскі звяряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шид огневих.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ приймає замовленя і посередничить в закупнї: Сьвітло церковне впрост з фабрики Іа по 70 зр., Па по 64 зр. за 100 кіл. лосо фабрика. Вино в бочках о 135 літрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку лосо місце продукції.

ЛЕВ ЛОПАТИНСЬКИЙ. ДО БРАЗИЛІЇ! Драма з галицкого еміграційного руху в 4. актах. Ціна книжки брошурованої в картонї 35 кр., оправленої в полотно з хорошими витисками 50 кр. — На поchtову оплату 5 кр.

Артист.-літературні Новини виходять книжками величини 5—7 печатних листів. Зміст: беллетристика і поезія, оригінальна і перекладана. Програма в заголовку: сільніше узгляднюване артистичного викінченя навіть найбільш тенденційних творів, — артизм у змісті і формі. Ціна книжки з пересилкою: 1 кор.; оздобно оправної 2 кор. Видавець: М. Заячківский, Львів, улица Зибликевича, число 34.